

Протокол № 3
розширеного засідання кафедр зоології та екології і
геоботаніки, ґрунтознавства та екології
від 12 квітня 2021 року

Присутні: зав.кафедри зоології та екології, проф. Пахомов О.Є., зав. кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, доц. Горбань В.А., професори: Кульбачко Ю.Л., Кунах О.М., доценти: Бобильов Ю.П., Пономаренко О.Л., Бригадиренко В.В., Масюк О.М., Лісовець О.І., Яковенко В.М., Котович О.В., біолог Перелигіна Л.М., зав. лаб. Протасова О.Л.

Слухали: Про результати анкетування здобувачів освітньо-наукової програми «Екологія» для третього (освітньо-наукового) рівня з приводу дотримання академічної доброчесності, якості організаційного та інформаційного забезпечення, матеріально-технічного забезпечення ОНП «Екологія», а також про результати анкетування стейкхолдерів та випускників ОНП «Екологія».

Виступили: зав. кафедри зоології та екології, проф. Пахомов О.Є. Шановні пристуні, хочу зазначити, що традиційно аналізом анонімного анкетування здобувачів займаються члени бюро факультету з якості освіти, тому пропоную надати слово Шульман Марії Володимирівні, щоб вона ознайомила нас з результатами.

Доц. кафедри зоології та екології Шульман М.В.: дякую. Хочу зазначити, що аналіз анкет здійснювала також студентка другого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Екологія» Мусієнко Ауріка, яка являється членом БЗЯВО факультету.

Анкетування з приводу дотримання академічної доброчесності і з питань якості організаційного та інформаційного забезпечення, а також матеріально-технічного забезпечення ОНП «Екологія» серед здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ОНП «Екологія» спеціальності 101 Екологія проводилось на початку квітня 2021 року в дистанційному режимі (Office365, Forms). Було опитано 6 здобувачів 1-4 років різних форм навчання.

Анкетування показало, що усі здобувачі знайомі з поняттям академічної доброчесності, зокрема з такими його формами, як академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, корупція. Усі здобувачі показали, що науково-педагогічні працівники, що викладають на ОНП «Екологія», інформують їх з приводу процедур дотримання академічної доброчесності. Також усі здобувачі показали, що знають про наслідки порушення академічної доброчесності та ознайомлені з нормативними документами, які регулюють політику дотримання академічної доброчесності в ДНУ. Але не усі здобувачі

знають, що в університеті приймаються заходи щодо здобувачів, у роботах яких виявлено плагіат. Один здобувач вказав, що не чув про такі випадки, ще один вказав, що не знає про це. Із шести опитаних п'ятеро зазначили, що знають про використання в університеті програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату у роботах здобувачів. Серед заходів, які використовуються в університеті при виявленні плагіату у роботах здобувачів вищої освіти, здобувачі назвали: незарахування роботи, часткове доопрацювання роботи, а також можливість відрахування з університету.

Усі здобувачі назвали доречними проведення дискусій, тренінгів, майстер-класів та інших заходів для популяризації академічної доброчесності з-поміж здобувачів вищої освіти. П'ятеро здобувачів вказали, що особисто приймали участь у таких заходах. Також п'ятеро з шести здобувачів вважають чинну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ДНУ об'єктивною, один – частково об'єктивною. Здобувачі відмітили, що у процесі написання роботи завжди опрацьовують доступні матеріали, аналізують їх та цитують із зазначенням джерела, лише один здобувач відмітив, що робить це в окремих випадках. П'ятеро здобувачів вказали, що за період навчання в аспірантурі не стикались з упередженим ставленням до себе, з необ'єктивним оцінюванням, некоректною поведінкою викладачів або співробітників відділу аспірантур, один здобувач вказав, що стикався.

Здобувачі запропонували власні санкції щодо здобувачів у разі виявлення і доведення академічної недоброчесності: повторне проходження оцінювання, повторне проходження відповідного освітнього компонента програми (повторне вивчення дисципліни), відрахування з університету та позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Результати анкетування показали достатньо високий рівень ознайомлення здобувачів ОНП «Екологія» з процедурами дотримання академічної доброчесності в ДНУ. Але оскільки не усі здобувачі показали однаковий рівень обізнаності в питаннях використання в університеті програмного забезпечення для автоматичного виявлення плагіату у роботах та заходів, які запроваджуються при виявленні плагіату, вважаємо доцільним провести повторний семінар для здобувачів ОНП «Екологія» з приводу цих питань.

Проф. кафедри зоології та екології Кунах О.М.: хочу зазначити, що 25 березня цього року здобувачі ОНП «Екологія» приймали участь у міжкафедральному семінарі з дотримання академічної доброчесності в ДНУ. Розглядалось широке коло питань. Тому не вважаю, що необхідно знов проводити такий семінар. Пропоную на наступному розширеному засіданні кафедр за участю здобувачів повторно звернути їх увагу на використанні програмного забезпечення в університеті для автоматичного виявлення плагіату у роботах та на окремих питаннях з цього приводу.

Доц. кафедри зоології та екології Шульман М.В.: що стосується якості організаційного та інформаційного забезпечення усі респонденти зазначили, що знають, що їх навчання відбувається згідно із затвердженою освітньо-науковою програмою. 5 респондентів відповіли, що особисто приймали участь в обговоренні та складанні ОНП. 5 опитаних високо оцінили рівень навчання в аспірантурі (1 відповів, що задоволений частково), 100 % виявили високий ступінь задоволеності розкладом занять, інформованістю щодо організації освітнього процесу та співпраці з науковим керівником. Також усі опитані зазначили, що вважають обсяг часу, виділений на вивчення навчальних дисциплін, цілком достатнім, а також відповіли, що мають змогу формувати індивідуальну траєкторію навчання. Щодо аспектів взаємодії із науковим керівником були зазначені: допомога з боку керівника у роботі над дисертацією, допога у підготовці наукових публікацій, участі у конференціях та проведенні наукових досліджень.

На питання «Чи маєте Ви можливість отримувати консультації фахівців університету та інших ЗВО?» 4 респондентів відповіли, що мають, 2 відповіли, що у них немає такої необхідності.

Усі опитані показали, що під час навчання в аспірантурі приймали участь у конференціях, 5 - у семінарах, 3 відповіли, що приймали участь у науково-дослідних проектах, 1 – у закордонному стажуванні. Усі опитані вважають, що зміст та організація навчального процесу за ОНП не мають проблем, які потребують вирішення. Додаю звіт Ауріки Мусієнко зі скріншотами.

З приводу матеріально-технічного забезпечення 5 із 6 респондентів стан лекційних аудиторій оцінили задовільно, 1 – незадовільно. Щодо задоволеності ступенем забезпечення навчального процесу комп'ютерами 1 респондент вказав, що повністю задоволений, 1 – що незадоволений і 4 – що задоволені частково. 5 респондентів виказали повне задоволення роботою бібліотеки. Усі опитані зазначили, що мають повний доступ до підручників, посібників та інших матеріалів (у друкованому або електронному вигляді). 2 виявились повністю задоволені станом дослідницьких лабораторій, 4 – частково. Усі опитані відповіли, що мають доступ до необхідного над науковою роботою обладнання. На питання «Які проблеми матеріально-технічного забезпечення навчального процесу потребують вирішення?» 5 опитаних відповіли, що стан лекційних аудиторій, 3 – стан науково-дослідних лабораторій.

Зав. кафедри зоології та екології, проф. Пахомов О.Є.: дякую, Маріє Володимирівно. Щодо зауважень здобувачів, хочу зазначити, що керівництво університету на конференціях з трудовим колективом, які регулярно проводяться у режимі он-лайн (програма Zoom), неодноразово наголошувало на необхідності проведення ремонту у корпусах ДНУ і встановило для цього найближчі терміни. На сьогодні у науково-дослідній лабораторії кафедри зоології та екології (ауд.713) здійснюється ремонт приміщення. Ми намагаємось усе необхідне для проведення досліджень аспірантами

обладнання закуповувати своєчасно на кошти з держбюджетних тем, які виконуються співробітниками наших кафедр. Також аспіранти мають змогу використовувати обладнання, яке надається організаціями, з якими ми маємо договори про науково-технічне співробітництво. Це природний заповідник «Дніпровсько-Оірльський», це національний природний парк «Великий Луг». Прошу це додати до звіту, який подаватиметься до БЗЯВО факультету.

Доц. кафедри зоології та екології Шульман М.В.: анкетування стейкхолдерів щодо якості викладання на ОНП «Екологія» спеціальності 101 Екологія для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти проводилось у лютому-березні 2021 року у дистанційному режимі (Office365, Forms). Було опрацьовано 5 анкет, які надійшли від представників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Мелітопольського інституту екології та соціальних технологій Університету "Україна", Підприємства науково-дослідний центр "Дніпровська природна інспекція", ТБ "Еко КУЛЬТУРА" та Криворізького ботанічного саду НАН України. Результати анкетування показано на рис. 1. Критерії якості оцінювались за 5-тибальною шкалою.

Ділова репутація, імідж ДНУ, його конкурентоспроможність, система управління закладом та використання новітніх інтерактивних методів навчання були оцінені стейкхолдерами у 4,2 бали. Професорсько-викладацький склад ДНУ був оцінений у 4,8 бали, а його матеріально-технічна база у 4 бали. Зміст навчальних програм та якість освітніх послуг були оцінені у 4,4 бали.

Освітньо-наукова програма «Екологія» була оцінена як досить актуальна у світлі найновіших досягнень і розробок у галузі (4,4 бали). Найвищу оцінку (5 балів) отримала задоволеність стейкхолдерів рівнем професійної підготовки випускників ДНУ, які працюють в їх організації/установі. Також високою була зацікавленість в прийомі на роботу випускників ДНУ (4,8 балів).

Серед копетентностей випускників стейкхолдери найвище (у 5 балів) оцінили вміння розв'язувати проблеми, здатність застосовувати знання на практиці, рівень базових (професійних) знань і навичок, націленість на кінцевий результат, ерудованість, загальна культура, комунікабельність, вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку, виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проектів. Інші компетентності були оцінені також достатньо високо (4,6 – 4,8 балів).

Найнижчі оцінки отримали: здатність спілкуватися іноземною мовою (3,8 балів), здатність до міжнародної співпраці (4,2 бали). По 4,4 бали отримали уміння ведення ділової документації та здатність пристосовуватись до нових ситуацій.

Можна зазначити, що результати анкетування стейкхолдерів щодо якості викладання на ОНП «Екологія» виявились достатньо високими.

Можна рекомендувати звернути більш пильну увагу на розвиток мовленнєвих компетентностей здобувачів, їх уміння застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і професійній діяльності, а також на покращення матеріально-технічної бази.

Анкетування випускників вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ОНП «Екологія» спеціальності 101 Екологія з приводу якості навчання на ОНП проводилось також у лютому-березні 2021 року у дистанційній формі (Office365, Forms). Було опитано 4 випускників.

Усі здобувачі поставили найвищий бал ступеню свого задоволення від навчання на ОНП «Екологія». Також найвищим балом були оцінені такі аспекти, як «Рівень набутих компетентностей», «Оцінювання знань», «Практична підготовка», «Додаткові переваги для працевлаштування», «Палац студентів» та «Випускова кафедра».

Достатньо високо були оцінені критерії «Навчання було сучасним та професійно орієнтованим», «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстерклас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)», «Наукова бібліотека ДНУ» (по 4,75 бали). Здобувачі відзначили, що персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв навчанню (4,5 бали).

Робота деканату факультету, приймальної комісії, профкому та бухгалтерії ДНУ була оцінена в 4,25 бали; рекламного-договірного відділу та відділу зв'язків з виробництвом та сприяння працевлаштуванню випускників - у 4,5 бали.

Усі випускники зазначили, що викладання здійснювалось державною мовою, що упродовж навчання їх регулярно опитували стосовно якості викладання. 100 % опитаних показали, що рекомендуватимуть іншим навчатись у ДНУ за спеціальністю 101 Екологія.

На питання «Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись» здобувачі або відповіли, що не складно, або що вже мали місце роботи. Троє з чотирьох опитаних відзначили, що їх навчили усьому, що їм потрібно на сучасному ринку праці, один відмітив, що хотів би набути вищого рівня знань з ІТ-технологій. На питання «Які дисципліни необхідно ввести до навчального процесу?» двоє відповіли, що ніяких, один – що його думку було враховано під час складання ОНП, один зробив зауваження стосовно дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», якої вже немає у навчальному плані здобувачів. Жодну дисципліну здобувачі не порахували зайвою. Щодо інших пропозицій покращення якості навчання та викладання на ОНП, здобувачі відмітили необхідність оновлення матеріально-технічної бази університету, закупівлю сучасного обладнання та щорічне оновлення змісту дисциплін відповідно з останніми досягненнями світової науки.

Більш детальна інформація з рисунками надається нами у відповідних звітах. Можете також з нею ознайомитись.

Зав. кафедри зоології та екології, проф. Пахомов О.Є.: дякую за таку докладну доповідь. Чи є у присутніх питання до Марії Володимирівни? Немає. Тоді пропоную усе вище зазначене прийняти до уваги.

Ухвалили: Затвердити результати анкетування здобувачів освітньо-наукової програми «Екологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з приводу дотримання академічної доброчесності, якості організаційного та інформаційного забезпечення, матеріально-технічного забезпечення ОНП «Екологія», а також про результати анкетування стейкхолдерів та випускників ОНП «Екологія».

Зав. кафедри
зоології та екології

Олександр ПАХОМОВ

Зав. кафедри
геоботаніки, ґрунтознавства та екології

Вадим ГОРБАНЬ

Секретар

Людмила ПЕРЕЛИГІНА